

TRABZON İLAHİYAT DERGİSİ

Cilt: 9, Sayı: 1, Bahar 2022

TRABZON THEOLOGY JOURNAL

Volume: 9, Issue: 1, Spring 2022

TRABZON İLAHİYAT DERGİSİ

Trabzon Theology Journal

TRÜ İlahiyat Fakültesi Adına Sahibi/Owner

Prof. Dr. Emin Aşıkutlu
(Dekan/Dean)

Yazı İşleri Müdürü/Responsible Manager

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Erol
(Dekan Yardımcısı)

Editörler/Editors in Chief

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Ayyıldız
Dr. Öğr. Üyesi İhsan Timür

Editör Yardımcıları/Assistant Editors

Dr. Öğr. Üyesi Abdulkerim Malkoç
Arş. Gör. Mustafa Gargar

Alan Editörleri/Field Editors

Doç. Dr. Eyüp Öztürk; Doç. Dr. Şenol Saylan; Doç. Dr. Ali Fidan; Dr. Öğr. Üyesi Abdulkerim Malkoç;
Dr. Öğr. Üyesi Semra Çinemre; Dr. Öğr. Üyesi Ersan Türkmen; Dr. Öğr. Üyesi Ali Gül

Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Dr. Emin Aşıkutlu (TRÜİF, easikkutlu@hotmail.com)
Prof. Dr. Cengiz Gündoğdu (Atatürk Üniv. cengizgundogdu@hotmail.com)
Prof. Dr. Hanifi Şahin (Atatürk Üniv. hanifisahin25@hotmail.com)
Doç. Dr. Nihat Uzun (TRÜİF, nirunx@hotmail.com)
Doç. Dr. Hanifi Şahin (Atatürk Üniv. hanifisahin25@hotmail.com)
Doç. Dr. Fatih Topaloğlu (TRÜİF, topaloglu37@hotmail.com)
Doç. Dr. Eyüp Öztürk (eyupozzturk@gmail.com)
Dr. Öğr. Üyesi Şenol Saylan (TRÜİF, senolsaylan@mynet.com)

Tashih/Redaction

Arş. Gör. Mehtap Aydın Kaim; Arş. Gör. Rızkan Tok; Arş. Gör. Muhammed Şükrü Düzcan;
Arş. Gör. Mustafa Gargar; Arş. Gör. Ramazan Aslan; Arş. Gör. Ayşegül Balık;
Arş. Gör. Muhammed Ali Tuzlu; Arş. Gör. Hatice Demirci; Arş. Gör. Abdülkadir Dural

Dizgi-Mizanpaj/Layout

Hacer Yavruoğlu
HCR Ajans Hizmetleri, Trabzon 0462 300 30 03

Trabzon İlahiyat Dergisi (TİD) ulusal hakemli bir dergidir ve yılda iki defa yayımlanır. Bu dergide yayımlanan makalelerin ilim, dil ve hukuk yönünden sorumluluğu yazarlarına aittir. Makalelerde belirtilen görüşler, zorunlu olarak TİD'in görüşlerini yansıtmazlar. Dergide yayımlanan makalelerin tüm yayım hakları TİD'e aittir. Makaleler, önceden izin alınmaksızın tamamen veya kısmen herhangi bir şekilde basılamaz ve çoğaltılamaz. Ancak ilmi amaçlar doğrultusunda, kaynak göstermek kaydıyla özetleme ve alıntı yapılabilir.

Yazışma/Correspondence

Trabzon Üniversitesi Çimenli Kampüsü
61000 - Trabzon/TURKEY
Telefon/Phone: +90 (462) 334 60 35 - 377 17 05
Faks/Fax: +90 (462) 334 60 36
E-posta: trabzonilahiyatdergisi@gmail.com
Web: <http://dergipark.gov.tr/tid>

Kapaktaki Hat Eseri

el-Beşîr, Ömer Faruk DERE

Baskı Yeri ve Tarihi

Matsis Matbaa Hizmetleri
Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51 Telefon: (0212) 624 21 11 Sefaköy / İSTANBUL

Basım Tarihi

Haziran 2022

DERGİ ESKİ ADI / PREVIOUS TITLE

Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi / Karadeniz Technical University Journal of the Faculty of Divinity. (ISSN: 2148-5001 / e-ISSN: 2618-611X)

(Yayınlanan Sayılar / Numbers of Publication: Yıl / Year: 2014, Cilt / Volume: 1, Sayı / Issue: 1 - Yıl / Year: 2018, Cilt / Volume: 5, Sayı / Issue: 1)

DANIŞMA KURULU/ADVISORY BOARD

- Prof. Dr. Ahmet Güç (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Saim Kılavuz (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Akyüz (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Ali Erbaş (Diyanet İşleri Başkanlığı)
Prof. Dr. Ali Köse (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Bessam Hıdır Salim eş-Şattı (Kuveyt Üniversitesi)
Prof. Dr. Cengiz Gündoğdu (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Emin Aşıkutlu (Trabzon Üniversitesi)
Prof. Dr. Eyüp Baş (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. H. Mehmet Günay (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan Hamid Ubeyd el-Ğarbâvî (Aden Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim Kafi Dönmez (29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhan Kutluer (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. John L 'Esposito (Georgetown Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Paçacı (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Kara (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Mustafa Öztürk (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Özcan Hıdır (Sabahattin Zaim Üniversitesi)
Prof. Dr. Ramazan Ertürk (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Şinasi Gündüz (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Thomas Mitchell (Georgetown Üniversitesi)
Prof. Dr. Yavuz Ünal (19 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf Şevki Yavuz (Marmara Üniversitesi)
Prof. John O. Voll (Georgetown Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Emin Maşalı (Marmara Üniversitesi)

Bu dergi

veri indeksleri tarafından taranmaktadır.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makaleleri

Kur'ân'ın Bazı Odak Kavramlarının Meallere Yansıtılma Sorunu "Anlamak İçin Türkçe Kur'ân (Meâl)" Adlı Çalışma Örneğinde
The Issues Arising from Translations of Some Key Quranic Concepts: An Exemplary Study "Turkish Qur'an Translation for Understanding"

Fatih Kanca 1-37

Nahl Sûresi 125. Âyet Bağlamında Müfessirlerin 'Hikmet, Mev'ize-i Hasene ve Cidâl' Kavramlarına Yaklaşımları
The Approaches of the Commentators to the Concepts of 'Hikmat, Maw'iza Hasana and Jidâl' with Special Reference to 16/Sûrat al-Nahl: 125

Servet Demirbaş 39-66

Şâfiî Müctehid Tabakaları ve Mezhep İçi Tercihteki Rollerini
Tabaqât al-Mujtahid al-Shafii and Their Roles in Intra-School Preference

Hasan Güler 67-102

İslâm Ceza Hukukunda Cezaların Umumiliği
The Generality of Penalties in İslamic Criminal Law

Abdulmuid Aykul 103-126

Siyer-Hadis İlişkisi Bağlamında Selmân-ı Fârisî'nin Müslüman Oluşu
The Becoming Muslim of Salmân al-Fârisî in the Context of Sîra-Hadith Relationship

Ramazan Topal 127-166

Siyasî Bir Mühendislik Projesi Olarak Karşı Mihne Uygulamaları
Counter Mihna Applications as a Political Engineering Project

Mustafa Genç- Habib Kartaloğlu 167-189

Radikal Dini Hareketlere Kaynaklık Açısından Vehhâbiliğin Temel Görüşleri
Fundamental Views of Wahhability in Terms of Source of Radical Religious Movements

Hüseyin Şahin 191-220

Osmanlı Medreselerinden Dârülfünûn İlahiyat Fakültesi'ne Siyer ve İslâm Tarihi Dersleri <i>Sirah and History of Islam Courses from Ottoman Madrasas to Dâr al-Funûn Faculty of Theology</i> Talip Ayar	221-268
Osmanlı Matbuatında Önemli Bir Yayın Türü: Özel Kişi ve Kuruluşlarca Hazırlanan Takvimler (1876-1909) <i>Osmanlı Matbuatında Önemli Bir Yayın Türü: Özel Kişi ve Kuruluşlarca Hazırlanan Takvimler (1876-1909)</i> Muhammet Ali Tuzlu	269-307
Önemli İki Hemziyye Şerhi: Hayru'l-Kırâ ve el-Minehu'l-Mekkiyye Mukayesesi <i>Two Important Annotations of Hamziyah: Comparison of Khayr al-Qirâ and al-Minah al-Makkiyah</i> Zahir Aslan	309-329
İbn Cinnî'nin Dillerin Kökeni ve Ortaya Çıkışı Hakkındaki Görüşleri <i>Ibn Jinnî's Views on the Origin and Emergence of Languages</i> Tahsin Yurttaş.....	331-355
Alandaki İzdüşümleriyle Hastanelerde Manevi Danışmanlık Eğitimleri -ABD ve Türkiye Karşılaştırması- <i>Clinical Pastoral Education With Its Projections In The Field -A Comparison of the United States and Turkey-</i> Hatice Koç Kanca.....	357-378
Dinî Çoğulculuğun Semantik Temelleri -İnanç Deklarasyonu Olarak Önermesel Tutumlar- <i>The Semantic Basis for Religious Pluralism -Propositional Attitudes as Declaration of Faith-</i> Okan Bağcı	379-398
Dinden Mücerret Bir Tesellinin İmkânı Üzerine: İliyyâ Ebû Mâdi'nin Felsefetu'l-Hayat Kasidesi <i>On the Possibility of a Consolation Isolated from Religion: Falsafa al-Hayat Ode by İliyyâ Abû Mâdi</i> Adnan Arslan	399-418